

1908-02-08

AFSENDER

Ingeborg (Plockross) Irminger

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Frederiksberg (Danmark)

Omtalte personer:
Harald Bing
Holger Drachmann

Arkivplacering:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/I/6 - I

DOKUMENTINDHOLD

Afventer resumé

TRANSSKRIFTION

Uraniavej 11V.

8 Feb. 1908

Kære Willumsen

Dersom mit Brev har forbavset Dem, saa har Deres Svar ikke forbavset mig mindre – hvor kan De dog tro, at jeg vil have Dem til at afgive en Erklæring om, at De ikke er Urnens Fader. – Det er dog mærkeligt saa Mennesker har let ved at misforstaa hinanden, - men det maa vel ligge i at man ikke forstaaer at udtrykke sig, eller at en Ting ofte kan ses fra 2 Sider, og dog synes jeg, at jeg udtrykker mig ganske klart. Hvad jeg vilde med mit Brev var kun det, at rense mig for en mulig Mistanke, at bede Dem bekræfte at jeg ikke, i sin Tid, havde sat mit Navn, under et Arbejde jeg ingen Andel havde i, – det var kort og godt hvad jeg vilde. De siger at man af "Kunst" kan forstaae, hvorfor mit Navn staaer under, det er meget rigtigt, - men dem der ikke ser "Kunst"

de kan ikke forstaae. – Jeg skal bemærke, at jeg ikke selv ejer "Kunst" og ikke husker hvad der stod deri, men jeg tænkte ogsaa, da jeg læste Spørgsmaalet, at det vel af Bladet maatte fremgaae, hvorfor mit Navn stod under. Det har Manden altsaa ikke forstaaet, og derfor syntes jeg den burde svares.

Jeg kunde med 2 Ord have svaret derpaa, uden i mindste Maade at rokke ved, hvad der tidligere havde staaet i Bladene, men jeg fandt det rigtigst at raadføre mig med Dem derfor skrev jeg. – Det var ikke for at fortælle Folk, at jeg ogsaa havde min Del i Urnen, og ogsaa vilde have min Del af Æren, jeg er ikke saa ærekær som De gjerne vil tro, havde jeg følt mig krænket, - saa havde jeg sikkert grebet ind paa et tidligere Tidspunkt, hvor Sagen endnu var aktuel, og ikke ventet til Urnen var gemt for alles Øjne. – Nej Willumsen der har De misforstaaet mig, men jeg tør vel nok kalde mig dens Moder, og eftersom Børn, af en Fader og en Moder, altid arver Faderens Navn, og ikke Moderens, saa maatte den ogsaa have Deres Navn, og ikke mit.

Jeg vil fortælle Dem ganske ærlig hvorledes jeg har taget denne Sag fra første Færd. Jeg troer det er den eneste Maade hvorpaa vi kan komme til en Forklaring med hinanden, thi det vilde dog være altfor komisk om vi skulde blive Uvenner over den stakkels Urne. Det har ikke i fjerneste Maade faldet mig ind at mit Brev skulde have den Virkning.

Altsaa. En Dag spørger Bing mig om jeg havde set at min store Urne

skulde gemme Drachmanns Støv og om jeg ikke fandt, at det var en værdig Anvendelse af den, - hvilket jeg selvfølgelig bejaede. Næste Dag ser jeg i Avisen, at den af udført af mig efter Tegning af Dem. Jeg syntes nok, det saa lidt underlig ud, men tænkte ved mig selv, hvorledes skulde det forresten ellers skrives, man kan dog ikke forlange en detaillert Beskrivelse af dens Tilblivelse. Mit Navn er bleven nævnt i Forbindelse med Urnen, og mer kan jeg ikke forlange.

Tiden gik og Manden blev begravet, saa en Dag opstaaer vedlagte lille Spørgsmaal i en Avis. Jeg skulde samme Eftermiddag over til Bing, og jeg spørger ham da om han ikke synes der er Grund til at svare, hvilket han benægter i det han siger, at om jeg vil følge hans Raad

skal jeg ikke røre ved den Sag. Jeg siger at det vil jeg selvfølgelig, som jeg altid følger hans gode Raad. - Og jeg burde have fuldt den kloge Mands Raad, saa havde man sparet sig for Misforstaaelser, dog vi kommer nok til Klarhed igjen. Men den næste Dag kom jeg til at tænke paa, at det maaske kunde have ubehagelige Følger for mig, om den ikke blev svaret. Jeg bestemte mig saa til at skrive til Dem, som den rette Vedkommende. Jeg beder Dem, om De ikke for min Skyld vil indrykke et Par Ord og forklare Sammenhængen, og hvis ikke om De saa vil tillade mig at skrive det jeg foreslaaer, jeg dicterer Dem ikke noget, jeg kræver ikke noget, jeg forklarer Dem kun Sagen og henstiller til Dem, om De ikke finder, at det er rigtigt at handle saadan og saadan. Med andre Ord, jeg overlod ganske til Dem at give det den Form De vilde. Men nu kommer vi vist til Kærnen, den Form jeg foreslog, har De ikke syntes om.

Jeg skrev ganske vist ikke at den var lavet efter Deres Tegning, men jeg skrev, hvilket forklarer endnu mere, at vi var unge Kunstnere, at vi ikke kunde staae paa egne Ben, at vi ikke

kendte vore egne Evner - og at De var vor kunstneriske Leder, - det er med andre Ord, vi var upersonlige famlende og umodne, - og hvilket fornuftigt Menneske, som læste de Linier, troer De, ikke vilde give Dem Æren, som den der ledede, og ikke den der blev ledet, selv om han i og for sig havde været et villigt Redskab i Lederens Haand. Jeg kan med min bedste Villie ikke se, at der er rokket ved Deres Paternitet, - men skal vi endelig til at tvistes om, hvem der har lavet den, saa forekommer det mig at jeg med Englefrisen i min Tanke netop forbandt en høj Kuppel, der hvælvende sig op over Frisen og jeg ejer en løselig Skitse af samme Form, at De forstod min Tanke og gav den fast Form i Linien og Holdning, det vil jeg ingenlunde benægte, den anden Urne husker jeg derimod saa tydelig at De tegnede Formen til, - men

jeg vil aldeles ikke forfægte noget, thi det var netop det vidunderlige ved

de senere Ting vi lavede sammen, at den Enes Tanke spandt sig ind i den anden, saa det gik som en Leg som naar En begynder paa en Melodi, den anden ikke kan komme paa, men neppe er Tonen givet, før han kan synge med, uden han selv ved hvordan. Men at Æren for Frembringelserne først og fremmest skyldes den Toneangivende, det skal jeg aldrig vove at benægte. Og at jeg aldrig havde lavet hverken Askeurnerne eller Vækst, om ikke De havde ledet mig, og forstaaet i hvad Stemning jeg helst skulde arbejde, det kan jeg ogsaa fuldt ud underskrive. Kun De tre vil jeg gjerne være Moder til, for Dem har jeg selv levet med i, men det er meget mulig at de ligner Faderen meget mere, det maa andre bedømme og ikke jeg.

Imidlertid jeg troer at De nu forstaar mig. Jeg havde nær fortabt mig i gamle Minder.

Hvad De skriver om Drachmanns Familie, det bøjer jeg mig selvfølgelig for, – og havde ogsaa rettet mig efter Deres Ønske – derfor skrev jeg til Dem.

Jeg haaber imidlertid ikke, at denne lille Skærmydsel har bragt noget Skaar i vort Venskab – det vilde blive en lidt for kostbar Urne.

Deres hengivne

Ingeborg Plockross.

OMTALTE VÆRKER

Holger Drachmanns urne.

Uranian IV.

8 Feb. 1908

Kære Willum

Ussam mit Brev har forbaaset
dem, saa har deres Brev ille forbaa-
set mig mindre - hvor kan de dog
tro, at jeg vil have dem til at afgive
en Erklæring om, at de ille er Uranians
Fader. - Det er dog mærkeligt saa
mennesken har det ved at misfor-
staa hinanden. - men det maa
vel ligge i at man ille forstaar at
udtrykke sig eller at en Ting afte-
kan ses fra 2 Sider. og dog synes jeg,
at jeg udtrykker mig ganske klart.
Hvad jeg vilde med mit Brev var
kun det, at remise mig for en mulig
Misforstaaelse, at både dem bekræfte
at jeg ille, i sin Tid, havde sat mit
Navn under et Ordlyd, jeg ingen Andet
havde i. - det var kort og godt
hvad jeg vilde. De siger at man af
"Rümt" kan forstaa, hvorfor mit
Navn staaer under, det er meget
rigtigt, - men den der ille er "Rümt".

de kan illu fortæle. — J skal bemærke
at jeg illu selv er Riddet og illu hustru
Maad der stod heri, men J tænkte ogsaa
da J læste Grevensmaalet, at det vel
af Maadet maatte fremgaar, hvorfor
indtænkte Maad under, det har Maaden
altsaa illu fortælt, og derfor ogsaa
J der kunde ogsaa. J kunde med
2 Ord have sagt derpaa, idet i mindet
Maaden at række ud, hvad der tidligere
haade Maaden i Poladum, men J fandt
det rigtig at raadfor mig ind i den derfor
skriv jeg. — Det var illu for at fortælle
Folk, at jeg ogsaa haade min Lef i Urum,
og ogsaa vilde have min Lef af Urum,
jeg er illu saa arbejdssom og gammelt
vil fra, haade jeg selv mig beredket, —
saa haade jeg alment gædet ind paa et
beddige Tidspunkt. Hvor Tidspunkt indtænkt
var atvæl, og illu ventet til Urum var
givet for Altes Gne. — Nu William
der har de mistforiaet mig. De er i
Gandred Abrens Fader, men jeg
har vel nok kaldt mig dens Moder,
og efter som Børn, af en Fader og en
Moder, altsaa arvet Faderens Maad,
og illu Moderens, saa maatte den
ogsaa have Lefes Maad, og illu mit.

J vil fortælle den ganske Aars Quor-
tides J har sagt den Sag fra fortælt.
J haade det er den eneste Maade Urmager
vi kan komme til en Forklaring med
hinanden, thi det vilde dog være alfor
komisk om vi skulde blive Urmager
over den stakels Urm. Det har illu
i fremmede Maade faldet mig ind at
mit Børn skulde have den Værdning.
Altsaa. En Sag ogsaa Børn mig
om J haade det at min store Urm,
skulde kunne. Enachmann Han og
am J illu fandt, at det var en vordig An-
vendelse af den. — hvilket J selvfølgelig
besaede. Næste dag ser J. Navn, at den
er indført af mig efter Tidning af den. J agter
nok, det saa lidt underligt ind, men tænkte
med mig selv, hvorledes skulde det forekomme
eller skrive, men han dog illu fortælle en
detaillert Beskrivelse af den tilblivende
mit Maad, er blum skrevet i Forbindelse
med Urm, og mig kan J illu fortælle.
Tidning og bekendt blev ogsaa, saa
en Sag apoteker vedlæste alle Grevensmaalet
i en Aars J skulde sammen Leflærmet,
dog over til Børn. og jeg ogsaa har den
am han illu ogsaa der er Grund til
at være, hvilket han berører det
han siger, at am J vil følge hans Raad

skæle jeg ikke roie ved den Sag. Jeg siger
at det vil jeg selvsagt, som jeg altid
følger hans gode Raad. — Og jeg kunde
hans fælg den klare brands Raad,
saa kunde man spærre sig for Misforstaa-
elser, dog vi kommer nok til Klarhed
igjen. Men den næste Sag kommer til at
bære paa, at det maaske kunde have
uønskede Følger for mig, om der ikke blev
svaret. Jeg bestemte mig saa til at skrive
til Dem, som den rette Vedkommende,
jeg beder Dem, om De ikke for min Skyld vil
indrykke et Par Ord og forklare Sammen-
hængen, og hvis ikke andet saa vil tillade
mig at skrive det jeg foreslaar, jeg dicterer
Dem ikke noget, jeg kræver ikke noget, jeg
forklarer Dem kun Sagen og henstiller
til Dem, om De ikke finder, at det er rigtigst
at handle saadan og saadan. Med
andre Ord, jeg overlod ganske til Dem at
give det den Form De vilde. Men nu
kommer vi vist til Navnet, den Form
jeg foreslag, har De ikke rettes an.
Jeg skrev ganske vist ikke at den var
lavet efter Louis Fagins, men jeg skrev,
hvilket forklarer indvunden Navn,
at vi var unge Børnsbørn at vi ikke
kunde staa paa egne Ben, at vi ikke

kendte vorre egne Løner - og at de var
 vor kunstneriske Leder - det er med
 andre Ord, vi var upersantlige fam-
 lende og imodue, - og hviilket for-
 nærligt Menneske, blev de som
 lærte de Lærer, hvor de, ikke vilde
 give dem Lønnen, som den der
 ledede, og ikke den der blev ledet,
 selv om han i og for sig havde
 været et villigt Redskab i Lederens
 Vlaand. Jeg kan med min betrag-
 tilling ikke se, at der er rokket ved
 deres Paternitet, - men skal vi
 endelig til at tænke om, hvem der
 har lavet den, saa forbeholder det
 mig at jeg med Engelsfrien i min
 Tanke netop forbandt en liden Rys-
 sel der brølede sig op over Frisen
 og jeg er en liden Rys, af samme
 Form, at de forstod min Tanke
 og gav den fast Form i Lønnen
 og Holdning, det vil jeg uigjendeligt
 benægte, den anden Ubrus
 tænkte sig derimod saa tydelig at
 de begynder Formum til, - men

hvilket aldeles ikke forfælte mig, blot
at det var mig det vedunderlige ved
den senere Tid vi levede sammen
at den Læge havde oplyst mig ind
i den anden, saa det gik som en Lyg
saa naar den begynder paa en Vild
di den anden ikke kan komme paa,
men jeg er som givet, for han
kan sige mig end uden den selv ved
hvordan. Min at den for den
begrænsning først og fremmest sket
des den Tvangsindvirkning, det skal
jeg aldrig have at benytte. Og at
den aldrig havde været overbevisning
at den eller Værd, om
den de havde ledet mig, og forstaaet
i hvad Tidsrum den vilde skade
at den, det kan den ogsaa faldt
at den underbevisning. Den de tre vil
den gaa den Moder, for den har
den hele livet med i, men det er mig
nemt at de ligner faderen, men
men, det maa andre bedømme
og ikke jeg.

Imidlertid jeg tror at de nu forstaa
mig. Jeg havde naar forstaaet mig i
gamle Minde.

Hvad de skrive om Crachmanns
Familie, det bærer jeg mig selv
for. - og havde ogsaa rettet mig
efter den ^{hvis} derfor skrive jeg
til dem.

Jeg troer imidlertid den, at
denne lille Skandale har
bragt mig Skade i mit Vir-
skab - det vilde blive en
lidt for kastbar Værd.

Dens Venquin

Sjælborg Høst 1855

„Ret skal være Ret“. — Kære „Eks.
trablad“ ! I Alfred Jacobsens „Kunst“ for
1900 (2. Aargang) findes paa et af de før-
ste Ark den Askeurne, som blev benyttet
til Holger Drachmann. Der findes anført,
at Urnen er af Frk. Plockross, medens
det ellers overalt hedder, at den er af
J. F. Willumsen. Hvad er det rigtige? —
Vi kan ikke tro andet, end at Betegnelsen
i „Kunst“ har været forkert.

H
1
6
H
A